

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom, za drugo inozemstvo se računi naročno z ozirom na visokost poštine. Naročino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Štev. 39.

V Ptuju v nedeljo dne 29. septembra 1912.

XIII. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani in slik.

Lepa zmaga v Leskovcu v Halozah.

Pretekli ponedelek so se vrstile občinske volitve v Leskovcu v Halozah, ki so končale s polno zmago naprednih mož. Es je, da so bili Leskovčani vedno vrli nadnjaki in da se niso nikdar klanjali pred podkarskimi zapeljivci klerikalne stranke. Od nekaj je že Leskovec nekaka trdnjava prosto miedih kmetov, ki si hočejo svoje stvari sami urediti in ne potrebujemo nobenih jerobov. Vsa last zato tem nevpogljivim Haložanom! Ali les so nasprotniki vendor popolnoma sigurni, da bodejo „Štajercijance“ vrgli. Napeli so vse moči, porabili poštena in nepoštena sredstva, uganjali najgrše nasilje, zlorabljali cerkev, slegarli, — pa vse zastonj. Napredni kmetje so vrgli to klerikalno-narodnisko gospodo ob tla, da si bode ta pač dolga leta zapomnila. Zmaga je natančno neprizakovano, presestljivo lepa.

V resnicu povemo, da smo že računili s pozom, kajti fajmošter in nadučitelj sta zlobnala skupaj „vse, kar leže in grę.“ Udeležba pri volitvah je bila tudi živahnja. Zato pa je zmaga izkrepša. V 3. razredu so dobili naši kandidati skoraj 10 glasov več nego nasprotniki; tu so bili izvoljeni sledeči gg.: Jos. Vidovič, Andrej Windisch, G. Kmetec, Jos. Potočnik. — V 2. razredu so dobili naši možje po 15. nasprotniki pa 8 glasov; izvoljeni so bili gg. Jos. Windisch, Joh. Windisch, Filip Kosek in Rudolf Del Negro. — V 1. razredu so dobili naši kandidati po 6, nasprotniki pa po 4 glasov. Le vsled razcepiljenja glasov sta bila eden naših mož in eden nasprotnikov hajdinski modrijan Grahar ednako število glasov; vsled tega se je že rebaloval; Grahar je imel rečo in je tako zlezel v občinski zastop; s tem seveda nočemo reči, da „ima ta neumen srečo.“ Izvoljeni so bili v 1. razredu razven njega še gg. Blaž Windisch, Joh. Vidovič in Al. Koletnik.

Agitacija nasprotnikov je bila, kakor rečeno, relikanska. In v sredi te nesramne hujskarije je stal fajmošter Skamlic, torej mož, ki je od faranov plačan, ki se redi od kmetskih žujev in ki bi se sploh ne smel v posvetne stvari vratiti. Ta politikujoči duhovnik se zanaša preveč na haložansko potrežljivost in si bode enkrat pošteno prste osmodil. Leskovčani potrebujejo duhovnika za duše pasti, ne pa za sovraštvo širiti. Leskovčani imajo Skamlica že v želodcu, dokar je pričel hujskarijo zaradi napisa na šoli. Žej pa so ga že do grla siti in mu bodejo kmalu pokazali pot iz Haloz. Ali Skamlic ne stoji, da kot duhovnik ne sme zlorabljati vere in verke v politične namene? Ali ne vede, da je naravnost bogokletstvo, ako se v Božjem hramu na prižnice zaradi volitev hujška? Ali kaj briga take politične peteline v črni suknni vera! Skamlic je pač misil, da bode s svojim črnim

talarjem vso občino pokril. Med volilce so njegevni priganjači delili listke s sledenčo vsebino: „Pridite v nedeljo hitro po sv. opravilu v kajplanijo na pogovor za pondeljske volitve! — Župnik.“ — Ta fajmošter je postal torej na vladni politični agent. Sramota! Pa naj se pusti od klerikalne stranke plačati! Zakaj pa jemlje denar od vseh faranov brez razlike političnega mišljenja? Sramota! Ednakovreden bratec temu čednemu fajmoštru je nadučitelj Stoklas. Ta „liberalni“ učitelj menda tudi misli, da bode kmete v kožji rog pognali. Pa se motiš, Stoklas! Pazi, da te bode šolska deca vbogala, odrasleni ljudje pa se ne bodejo pustili od tebe komandirati. Sploh ima nadučitelj Stoklas čudno veselje na kiklje; enkrat voha za kikljam učitelje in drugih „jungferc“, potem pa leze zopet pod fajmoštrovo kikljo. Mnogo sreče ne bodo pri temu imel in ako Stoklas ne bode mireni, povedali mu bodoemo take romane, da ga zadnji psic več ne povaha. Žalostno, da se puti „liberalni“ nadučitelj za fajmoštrovega „štifelpucera“ degradirati! Temu čednemu parčku pa se je pridružil tudi Grahar, hajdinski Grahar, mož visoke intelligence, ki sliši travo rasti in ki bode prav gotovo še poslanec ali pa minister. Grahar ima sicer tri vogljato dušo: enkrat je liberalec, potem Plojaš in potem zopet klerikalec, — kakor ravno veter vleče in luna sije. Ta poštenjak je prišel fajmoštru na pomoč in je misil, da bodejo Leskovčani pred njim na trebuh padli. Pa niso hoteli! Župnik se je sicer na Graharja in Stoklasa zanesel. A kot zadnjo pomoč je poklical še poslanca Mihčeta Brenčiča. „Naš Miha bo pa že zelje zabelil,“ si je misil črni Skamlic. In z mogočnimi koraki je prišel Miha, kakor takrat, ko je kot „pšelarski“ korporal rekrutom imponiral. A kmetji v Leskovcu so bili tudi soldati, čeprav ne sami „pšelarji.“ Miha jim ni imponiral. Miha je zaman iskal ljudi, ki bi mu v Leskovcu „živio“ vpili. Morda mu je „liberalni“ nadučitelj Stoklas roko kušnil; ali pa mu je kaj o „jungfravah“ povedal, kjer sta oba prijatelja ženskih predpasnikov. . . Kot peti zaveznik pa je prišel Graharjev svak Jože Mlakar. Temu poštenjaku seveda nič ne očitamo. Za svoje svinjarje, ki so vredne divjaka, se je 8 let v ječi pokoril in nikdo mu tega ne sme očitati. Sramota, nezaslišana sramota je pa, da je bil ta človek, ki bi se moral skriti pred vsakim solnčnim žarkom, fajmoštrova „priča“ na pooblastilih in glavni priganjač pri volitvah. Med takimi ljudmi si isčejo torej Skamlic, Stoklas, Grahar in Brenčič svoje zavezničke. Pfui! Ali se tisti, na katerih pooblastilih je postal fajmošter tega Mlakarja kot „priča“ se podpisati, ne sramujejo? Ali v celiem Leskovcu niso fajmošter in njegovi pajdaši najdli boljših „prič?“ Se enkrat: pfui! . . Ti ljudje, ta čedna družibica, so hoteli torej domačine v Leskovcu premagati. In kmetje so kimali z glavami ter so pazili, da se te pisane gospode z rokavom ne dotaknejo. . .

Devetkrat modri poslanec Miha Brenčič je svojo „zmožnost“ takoj pokazal. Misil je, da sme kot poslanec tudi z nepostavnim pooblasti-

lom voliti. Tudi politični fajmošter in prista vseh slovenskih strank. Grahar sta hotela na ta „pošteni“ način voliti. Pa ni šlo, ni šlo, kajti postava velja tudi v Leskovcu in ne samo za Mlakarja, temveč tudi za fajmoštra. Da se Grahar in fajmošter ter prijatelj žeuskoga spola Stoklas toliko na postave razumejo, kakor zajec na boben, nas ne čudi. Ali Miha Brenčič bi moral vendar nekaj vedeti, kajti on je bil že parkrat na Dunaju in je že lastnoročno podpisal kvitunge za poslanske dijete. Celo na „piciklu“ se zna Miha že voziti. Postava pa mu je knjiga z devetimi pečati. Pred postavo stoji kakor bik pred novimi hlevskimi vrati! In tako je moral c. k. komisar poslanca Brenčiča podučiti o volilni postavi in Miha je odšel z nosom, tako dolgim kakor spuheljska vas . . .

Tako so se izvršile te volitve! In končale so z naravnost krasno našo zmago. Veselje v Leskovcu je veliko. Zdaj je v javnosti dokazano, da Leskovčani ne marajo na zadnjaškega zatiranja in da se ne bode nikdar več tako v občini gospodarilo, kakor začasa Potočnika in ednakih mož. Izvolitev splošno priljubljenega in spoštovanega župana Vidočiča je zdaj gotova stvar. Ali ravno tako gotovo je, da bodejo Leskovčani zdaj fajmošter in nadučitelja malo za ušesa prijeli. Fajmošter je začel s preprirom in sovraštvo; zapomni naj se, da kdor veter seje, ta žanje vihar. Nadučitelj Stoklas pa naj nikar ne misli, da bode še kakšno vlogo igral. On je za Leskovčane „luft“. Napravil je občini s svojo trmoglavostjo že za več tisoč kron škode. Kmetje si ne bodejo pustili od njega svoj krvavo prisluzbeni denar zapravljati! Ljudstvo zahteva, da se zdaj staro šolo prodaja, pa naj se ta zaljubljeni nadučitelj makari na glavo postavi! Kmet, davkoplăčevalec je gospodar! Čestitamo vrlim Leskovčanom iz srca za krasni uspeh, ki so ga s svojo doslednostjo in s svojo poštenostjo dosegli! . . .

V farovžu pa je bila velika žalost. Fajmošter je Brenčiča in Graharja na „pohane piščance“ povabil. Vse je tako fino dišalo, vse je bilo tako lepo. Ali sedeli so okoli mize in nobenoga apetita niso imeli . . . Škoda piščancev!

SUKNA

in modno blago za gospode in gospodarje
priporoča izvozna hisa.

Prokop Skorkovsky in sin

v Humpolci na Češkem.

Vzorci na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na telo bočem dati takoj izgotoviti gospodske oblike.

ZEFIRE

Politični pregled.

Državni zbor se torej le ne bode tako kmalu sklical, kakor so to delavnici poslanci želeli. Predsednik Sylvester sklical je seniorski konvent državne zbornice za 7. oktobra. Prva seja državne zbornice se bode bržkone dne 21. oktobra vršila. Upajmo, da bode državni zbor vendar enkrat v pametnemu gospodarskemu delu prešel.

Prestolni govor. Pri slavnostni otvoritvi letosnjih delegacij dne 24. septembra slavila sta najprve avstrijski in ogrski predsednik vladarja. Naš cesar je prečital potem prestolni govor, v

čak na obljubljena brezobrestna posojila na vodovode, n. pr. Marenberg itd. Marsikatere doline zahtevajo opravičeno, da se jih razdeli. Torec zamani — ker deželni zbor ne dela!

Jako važno nalogo bi imel tudi deželni zbor v pospeševanju železničarstva. Kajti bogatstvo dežele je tesno zvezano z mrežo železnice. Brez železnice se ne razvije nobena industrija, trgovina, noben tujski promet, brez železnice ni oddaje kmetijskih pridelkov, ni celo uvoza gotovih predmetov. Cela vrsta važnih železniških vprašanj čaka na svojo rešitev.

Kako težko čaka tudi velik del prebivalstva na rešitev raznih šolskih zadev. Prav mnogo je že storiti glede strokovnih in prednoizobraževalnih šol; kajti zato na tem polju je Štajerska skoraj najbolj zastala krownina.

Jako važna bi bila tudi ureditev učiteljskih plač, nadalje plač kmetijskih gozdarjev ter kmetijskih lesnih delavcev. A vse to se ne zgodi, ker — deželni zbor se dela. Delati pa ne more, ker slovenski poslanci obstruirajo.

(Naprek prihodnjič.)

Dopisi.

Vurberg. Neki mi po zahrbtnem napadanju je dobro znani dopisnik me že dalje časa v "Slov. gospodarju" indirektno napada, a zdaj me pa naravnost izziva. Oprostil mi pa bo, da naradi pomanjkanja časa mu šele sedaj odgovaram. Pisal je v 33. številki "Slov. gospodarja", da so občinske volitve bližajo, kako "Štajercijanci" agitirajo (sploh je pri vas vsak enkrat liberalec, drugič "Štajercijanc" in "brezverec", kdo sam kaj misli in lastno prepričanje razdeli), kje imajo isti shode, koga so že za izpala določili in več jednakih kolobacij, za katere mi je prav malo mar. Vendar dopisnik in resnici na ljubo javljam, da so bile volitve že za dan 10. avgusta razpisane in koče na to slavnost že zmalane. Dopisnik naj raje pove, zakaj ni bilo 10. avgusta volitve, za katere je sploh toliko truda in letanja? Jelile s samimi vsemi Jakeci je izvršiti niste mogli, kakor ste mislili. Iz tega namena ste več volilcev iz volilnega imenika izpustili, soseske karčovinske, katera plačuje za grajskim od največjega posestva davki, in ktero prejšnji župani (ki so pa še bili taki gospodje na primer pred 40 timi letimi Pesel, potem Kolarč, Domiler, Zorko in Goznič) iz volilnega imenika črtali niso, še vi vsled reklamacije vpisati niste hotel. Nasprotno ste vpišali osebe, katere nobenega davka v občini ne plačajo ter še se bahali, da reklamanti še vseh napak v imeniku niso našli. Našlo pa je menda več napak c. k. okrajno glevarstvo, zato Vam je pa volilno oziroma reklamacijsko postopanje ustavilo ... Zakaj pa ne vlada pravica tudi takaj, s katero se pri vsaki priliki ponataste in katero ste meni že meseca novembra 1910 priporočali? Da smo bili pri Dolinšku zbrani, je res, in ko bi prišel še ti zraven, bi nas bili vseh pet. Ali smete zborovanja imeli samo ti? Zakaj nisi prišel zraven še ti, bi slišal kaj se je govorilo, da bi potem resnico "Gospodarju" poročal lahko. Pri nas te nikdo ne bi naganjal, kajor so župnik na zborovanju dne 1. avgusta rekli v občinski sobi: kdo ni naše stranke, naj se odstrani! Ali so g. župnik samo za

nektere stranke župnik na Vurbergu, ne pa za vse? Lepo bi bilo, da bi vse stranke, katere so nastale šele po njihovem prihodu na Vurberg, povabili na zborovanje, ter stranke, katere so morebiti na krivem potu, podučili in združili v eno stranko, tako da bi bil en hlev in en pastir. To bi jim bilo pač v čast! Dopisnik je dalje pisal, da smo določili Zeleniku za župana, ker je največji svoračnik župnikov. Kolikor vem, se je pri nas še malo agitiralo, tudi Zeleniku ni bilo potrebno, ker smo že 7. julija vedli, da še volitve ne bo. Vemo pa, kdo je od koče do koče agitiral in kaj vse se je obljubovalo. Vete pa tudi vi, komu znate hvaležni biti, da zaradi vašega postopanja že sedaj z kazensko sodnijo niste v dotiku prišli? Zelenik pravi: jaz go podužupniku nimam biti, če me pri miru pusti, zato kaj svoračnik; pač pa so oni menda moj svoračnik, ker so na omenjenem zborovanju zborovalcem rekli: Zelenika in Horvata ne volite! S tem si gotovo v občini priateljev ne delajo. Midva z Zelenikom pa sme menda zato najta večja hudočnežja v občini, ker berema tudi kaj druga, ne samo "Gospodarjevih" laži, za kratek čas tudi včasi še občinski red. Dopisnik je dalje pisal, da sem se kot ljubitelj žensk vrgel na pooblilstva žensk. Se tako jezite, da ste pri moji svakinji zastonj pooblilstvo fehtarili, ker ga je ona že meni popred dala? je že vedla zakaj. Od drugih pooblilstil pa veš samo ti, jaz ne! Če hočes o tem kaj več vedeti, pridi s svojim imenom na solnce, če upaš; jaz sem ti volje dokazati, da tudi nisi svoračnik žensk. Pišeš, da bi jaz tudi rad imel neko "šaržo"; tudi to se je v tvoji krščansko pravični glavi rodilo. Ali nisem jaz tistih "šarž", katere sta g. župan in svetovalec Jakopec po noči za menoj nosila, prostovoljno odložil? G. župan mi je ob dveh ponoči v moji hiši še plačo obljubil, da sem sploh neko "šaržo" sprejeti hotel. Zato, ker mi je takrat dal, pa si je svojo plačo samovoljno zvišal (dokaz obč. računska knjiga)! Da g. Adametz, nekdaj oskrbnik, iz enega nepodpisanega pisma, katerega sta mu ti in tvoj protetor pisala, nekaj ve, je res; a ve le to, da sta dotična pisci nesramna obrekovalca, drugača nič! Da pa veš, da je g. Adametz večji poštnejak kot ti, ki se še podpisati ni upal, ti nazznam, da mi je tisto pismo odstopil, katerega branim še sedaj kot znak klerikalne značajnosti in znamenja, na kako podel način ste pač vi skušali do gotovih "šarž" priti. Ker pa je tudi g. Adametz iz obč. odbora izstopil, bi te vprašal, ste njega tudi bacnili iz odbora, ker je pri izstopu rekel, da ni zato tukaj, da bi občini osle pasel?! Da bo pa tisti, dopisnik, ložej, ti kakor tudi volilcem naznanim, da nikake izvolitve več ne sprejem, pač pa se bom svoje državljanke pravice vsigda posluževal. Leopold Horvat posestnik na Grajeni.

Iz Meretinc nižje Ptuja. Dragi "Štajerc", že dolgo nisi ničesar dobil iz naše občine Meretinske, ali sedaj je zopet prišel čas jeseni, mrzli čas; treba je, da zagreješ vse tiste Meretinske modrijane, kateri bi sedaj radi župani postali in si že zobe brusijo za tem prestolom, kakro naš mali Hanzek in še več njegovih pristašev, kateri so zaljubljeni v "Slovenskega Gospodarja". Pa žali Bog, ako bi vsi ti župani postali, pa ne bode več tak redno v naši občini, kakor je bilo dosedaj, ker je naš dosedajni gosp. župan bil res pravičen in redni poštenjak in naprednjak, boljše kakor vsi ti, kateri se sedaj potegujejo za njegov prestol. Dne 30. avgusta 1912 vršila se je v naši občini Meterinci volitev župana. Nekteri modri gospodi so tudi hoteli, da je glasoval nihj Sedlar, kateri je bil takrat v preiskavi in se je moral po volitvi prihodnji drugi teden na c. kr. okrožni sodniji v Mariboru v kazenski zadavi zagovarjati. Ta po zakonu občinske volilne pravice ni imel kakor drugi volilci, in še nekaj več je bilo tacega vmes. Potem je res neki naprednjak štajerski vložil ugovor proti tem vrlim modrijanom, kateri so svojega Sedlarja tako častno sprejeli in njemu volilno pravico takoj izrekli ter nemudoma dovolili, ravno tako kak drugim volilcem, ker se ti modrijani za svojega Sedlarja niso ozirali na zakon. Sele potem se je tem modrim gospodom začelo nekaj tacega sanjati, da niso pravilno volitve izvršili, ker jih je eden opazovalec na to opozoril, kar ni bilo po postavi. Sedaj pa

so se obrnili ti modrijani na "Slovenskega Gospodarja" v Maribor, da bi jim en pomagal in so tam opazovalca v štv. 38 z dne 19. IX. 1912 na str. 4 objavili, ker ta ni hotel trobiti v njih rog, ampak je ta eden "Štajercijanc" v takratni volilni komisiji na prste stopil in jim kašo zmešal, tako da bodejo še oni modrijani morali potakati, da tudi jim grozdje dozori ter ne bodejo potem zopet kislega grozja prešali. Čakali bodo saj do takrat, da pride odgovor nazaj od c. kr. namestnika iz Gradca; boste imeli že vi vsi dovolj časa, da grozdje zori. Ali eden "Štajercijanc" je pa že imel iakrat ob času volitve svoje grozdje zrelo, da si je tedaj nekaj sladkega k sebi vzel, da je potem tem modrim gospodom volitev zmešal, katera se ni pravilno izvršila. Tisti "Štajercijanc", ki nemško zna pisat in čitat, več razume kakor vsi modrijani v občini Meretinskij, kateri se tako hudo potegujejo za ta mandat; vsi se znate iti še učit, da si boste znali poprej sami sebi pomagat, tedaj šele drugim in da ne boste hodili k "Štajercijanci" prosit, da naj bi on važnejše nemške prošnje delal za tiste modre gospode; saj ste vso zelo modro učeni, posebno pa še tisti mali Hanzek ... Siromaki, poprej pred svojim pragom pomediti in sami sebi pomagajte, potem še pridite drugim na pomoč! Res čudno slabo za take modre gospode, kateri si morajo od "Štajercijanca" lepe vzglede učiti, da jim bodejo potem volilci bolje zaupali, ker pamet je boljša kak žamet. Dal prihodnjič.

Tebničmar štajerski.

Št. Kunigunda na Pohorju. Vsi farmani od Št. Kunigunde pritečemo h Tebi, dragi naš "Štajerc" in Te prosimo za krtačo z ojstrimi žčetinami, da budem pokrtačili našega g. župnika, kateri nas želi spraviti v svojo mavho. On si misli, da bode nas Poharci res vodil na svojo gajžlo, kak bi se njemu zdelo. Ali Bog nam je razsvetil um, in začeli smo štrajkat proti njegovim zapeljivim željam. Posojilnico je ustanovil kot zajnko za nas vboge kmete. Lepo in kakor zdaj vidimo hinavsko nas je navoril, da nam bode na pomoč; če si kateri želi pomagati, mu ni potreba hoditi v Konjice, da bi si tam isprosil denar na posodo. In res nas je vjel, smo šli h njemu, smo si sposodili, kolikor je kateri potreboval; ali žali žali Bog, ko je nekaj časa preteklo, si je naš g. župnik domisil; kak sem mojim bližnjim pomagal, še bolj jih moram odreti; brez vsega opomina nas ja advokatu izročil in nam ogromne stroške naredil. Češto je njegova dolžnost kot dušni pastir! Mi v bogi Poharci, če bi mi ta božji dar ne imeli, da z lesom kupčujemo, bi morali vse zapustiti in se v tujine za krahom podati; kajti drugi pridelki so pri nas slabii in mi bi se s tem ne mogli živeti. Ali našemu g. župniku je žal, da smo si iz lesa z našimi krvavimi žulji še kakšne kronce skupčevali in se s tem lože preziveli ter naše davke in druge dolgove plačevali. Prepovedali nam je, da ne smemo piti ne vina, piva in žganje. Ja, mi si te omenjene pijače tak ne moremo Bogove kaj privoščit; ali g. župnik, Ti in Twoja mama ga pač pijeta na izbiro, vino, pivo, žganje, in spet žganje, vino in pivo. Se še kaj spominjaš, ko si si bil vzel g. kapucinarja "na posodo" za sv. maše brat in Twoja mama je šnapsa natočila za daritev sv. maše? A, jaa, — in Ti nas spominjaš, da bi mi novo cerkev zidali. O, naa, za nas je ta cerkev še dobra za ta čas, da budem bolj bogati in Ti g. župnik piši v tej cerkvi ſnaps, to novo budem spet na vino navadili, če nam ga bode Bog dal. In opozarjam Te, da se poboljšaš, nas ni treba na cesti čakati in nagovarjati, da ne smemo h g. Preskerju lesa voziti. Ti se drži Twoje dolžnosti in službe. Se še spominjaš, ko si lansko leto pustil in pozabil mrtvega otroka v mrtvašnici in sicer tako dolgo, da je mrtvaški duh se rasprostiral in mimo gredočevabil, da se vsmilijo vbozega mrlja, kateri je bil že čisto raspaden? No vidiš! Za danes toliko, in bo zmirom kaj, kak dolgo se ne poboljšaš. In če se ne poboljšaš, bodes dobil nove cokle in potem pa "Adijo".

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod.

229

sunek v nos in v uho. Fanti Napotnik, Prosenjak, Verhovšek in sestre Ana, Barta ter Matilda Ratej so šli potem na prosto ter so vsacega, ki se jim je približal, pobili in z nožmi osuvali. Bartlu Ribič so odrezali desno uho. Krčmarja Juharta, ki je hotel fante pomiriti, so smrtno nevarno ranili. Jozefi Ribič so desno roko zlomili. Orožniki so vse te divjake zaprli. Ko bi duhovniki manj politike uganjali, pa bi ne bilo takih divjakov!

Vlom. V Stari Novivasi pri Radgoni se je izvršil zopet vlom. Pri posestniku Paulu so ukradli tato v mnogo boljše obleke, pri eksekutorju Tranzu pa precej perila. Skupne škode je za 200 kron. Tudi pri nekem tretjem posestniku so hoteli tato vlomiti, pa se jih je pravočasno pregnalo.

Roko odtrgal je pri delu v Burgovem mlinu v Jurovcih pri Ptaju mlinarskemu pomočniku Alojzu Prapotnik. Nesrečna so odpeljali v bolnišnico.

Iz Koroškega.

Dr. Brejčeva poto. Piše se nam: Kakor listi poročajo, je „poslanec“ — Brejc v Abbaziji imel shod z „jugoslovanskimi“, hrvaškimi in srbskimi poslanci kot „zastopnik koroških Slovencev“. Tam so skovali novo „jugoslovansko kraljevstvo“. Brejc, rojen „Boučan“ je tam Korošce prodal. Hvala Bogu nas Korošca ta osoljeni doktor še nima vse v žakiju in spregovorilo bode še ljudstvo, jeli se damo prodati. „Boučani“ nas Korošce še ne bojo prodali. Morda je bil ta Tolminc po domačem Boučan poslanec črnih uhelov, a prostega koroškega ljudstva ne. Bog nas obvari takih „zastopnikov“, ki se mastijo in obogatijo pri revnih kmetih.

Priomal je nek Boučan
Cež Kranjsko in Ljubelj
V lepo Gorotansko,
Da bi Korošca vjel.

Prizoval se je ta maček
In sladko govoril,
Da bi si kako miško
V žakelj pridobil

A zlezlo je v škopec
Le malo k rto v mu,
Te črne, nočne brate
Odnesel je domu.

Z žakljom je napel jo
Do jadranska morja
V lepo Abbacijo
Da miške tam izda.

„Prinesel sem koroške
Vam miške, gospodje,
Ki so mi prav neumne
Vse not v žakelj šle“ . . .

O joj, ko žakelj „ofna“
Vun k rti lazijo,
Ki se pred čistim solncem
Pod frake skrivajo.

Šmarjeta pri Velikovcu. Piše se nam: Za tukajšnji vodovod dovolila je dežela 2000 kron, vlada pa 4000 kron podpore. Upati je, da pride kmalu še podpora poljedelskega ministerstva; potem bi se z zgradbo pričelo.

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v občini Waisenberg so bili sami naprednjaki izvoljeni. Čestitamo!

Steben pri Doberlavasi. Piše se nam: Naše prometne razmere so tako neprijetne, da je treba o njih v javnosti potožiti. Sedanja poštna zveza je popolnoma neprimerna, nezadostna in potrebam neodgovarjajoča. Naš kraj ni majhen. A vsakdo mora n. p. po vrednostne pošiljatve do oddaljenega poštnega urada v Globasnici samiti. Navadna pisma se z dobroto drugih oseb in s šolsko deco adresatom prinaša. Da pri tej prilnosti poštné stvari, med njimi tudi take, ki so tako nojne in važne, mnogokrat več dni in tudi cele tedne potrebujejo, je dokazano dejstvo. Po sedanjem zvezi je pošta 10 ur čez gore in doline po neprimernih cestah na poti; v zvezi s poštnim uradom v Šmihelu pa bi potrebovala le 2 uri. Omeni naj se še, da bi se s tako ugodno zvezo potovalo po lepi deželnih cesti in dobrì občinski poti ter skozi naprednjoče vasi, kar se

doslej ne godi. Naj bi torej slavna poštna oblast vendar enkrat painetnejšo in ugodnejšo zvezlo dovolila! — Gospod Jos. Lamprecht p. d. Zankl tukaj uredil si je najmoderneje napravljeno hidravlično mošterijo, ki jo žene voda. Vabi interesente prijazno, naj jo prav mnogokrat posetijo. — Z zgradbo našega vodovoda (Hochquellenleitung) se je zdaj prav dolgočasno pričelo. Žal da se rabi doslej le tuje ljudi, medtem ko čaka mnogo domačinov težko na delo.

Št. Lipš pri Rajneku. Piše se nam: V našem kraju je že tako mrzlo vsled slabega vremena da bi skoraj že treba bilo sobe kuriti. Na Št. Krištofovem gori je že večkrat padel sneg; ubogi kmeti imajo še oves zunaj in se trudijo in trudijo za življenje, da bi imeli črez zimo hrano. Otavo sploh ne morejo pokositi in so prisiljeni kmeti, živino popasti dati. Kaj bo potem po zimi?

Odlikovani gasilci. Za 26 letno zvesto delo v službi gasilstva bili so v Zgornji Beli slediči člani tamnošnje prostovoljne pozarne brambe s častno medajlo odlikovani: B. Ertl, Joh. Merlin, A. Pachler, Jos. Singer, Jos. Stadler in Jos. Zerobin. Čestitamo!

Ovce kradel je Luka Pečnik v Goricah pri Unterdrauburgu. Pokradel je raznim posestnikom 5 ovc.

Divji lovci. Jožef in Johan Perečnik, Gregor Adam in Simon Bogatinc v Gaisbergu so brez pravice streljali srne in se bodejo morali vsled tega pred sodnijo zagovarjati.

Zaprli so v Beljaku hlapca Petra Popečnik, ker je svojemu gospodarju Michelitschu v občini Gummern 600 kron denarja ukradel.

Neszgoda. Posestnikov sin Paul Jäger v sv. Štefanu padel je iz podstrešja gospodarskega poslopja 5 metrov globoko. Obležal je nezavesten in s teškimi poškodbami.

Konji splašili so se župan Adolf Pichler iz Pusarnic, ko je ravno čez željezniško progno peljal. Župan in njegova dekla sta padla iz voza. Dekla je bila pri temu tako težko ranjena, da bržkone ne bode več okrevala.

Ponarejeni denar. Neki trgovec v Celovcu je dobil ponarejeni 5 kronske tolar. Pozor pred takim denarjem!

Lov na nevarnega zločinca. V Pontaflu aretroital je policajski agent Fr. Santler nekoga sumljivega mladega moža, ki se je hotel na kolusu čez mejo peljati. V uradni hiši je fant agentu revolver na prsa postavil in pobegnil. Posrečilo se mu je čez mejo priti in tudi italijanski karabinjer ga niso zasobili. Čez par dni se je pač našlo vrečo, v kateri je bilo nekaj anarhističnih spisov, patronov in orodja za vloome. Sumi se, da je bil pobegnuli zločinec ali nevarni tat ali anarhist. Doslej še nimajo nobenega sledu od zločinca.

Smrtna nesreča. Poročali smo zadnjič, da je v Celovcu delavec Jožef Mikula pod vlak prišel. Nesrečne je potem v bolnišnici na pričetih ranah umrl.

Trojčke dobitila je omožena posestnikova hčerka Lina Paskoli v Rosenau b. Tigring. Vsi trije otroci in mati so zdravi.

Kolo ukradel je neznani tat fantu Georga Sichler v Poggendorfu.

Otok utonil. Posestnica Tereza Rossmann v Abriachu je delala in pustila 1 letnega otroka njene hčerke brez nadzorstva. Otrok je padel v škar vode in utonil.

Detomor? V Železni Kaplji so zaprli deklo Terezo Trunk; dolžijo jo, da je svojega otroka umorila.

Nevarni zločinci. Gozdar Paul Köfler v Ausserfragantu je zasačil hlapca Pacher in mašinistu Edlinger na neopravičenem lovnu. Tatova sta namerila proti lovcu, a ko je ta dvakrat našla ustrelil, sta pobegnila. Orožniki so tatova že sodnji oddali.

Vboga deca. V občini Untergassen prišel je 14 mesecev stari sinček rudarja Wolwang do steklenice z vitriolom. Nesrečni otrok je iz steklenice pil in pridobil take rane, da je kmalu umrl.

Povožena je bila v Beljaku delavka Eliza Waidacher. Pridobila je tako težko rane, da je čez par dni v bolnišnici umrla.

V spanju obkraden je bil posestnik Jožef Winkler v Golku. Ko je nameč v neki gostilni zaspal, mu je neznani tat 150 kron zmuznil.

Slab izgovor. Lovcu Johangu Schmidu Grossfleissalu ukradel je neki kmetski fant krov vredno puško; ko so ga orožniki prekeli, da je vzel puško le zaradi tega seker, ker je mislil, da je last kakšnega lovskoga.

Pazite na deco! Dekla Ana Appolana Bistrici poslala je svojo malo hčerko v kuhinjo. Otrok je prišel ognju preblizo, obleka so je vse in vloga deklica je na prizadetih opeklkah druge jutro umrla.

Neszgoda. V Paternionu padel je okrasodnik g. O. Resch vsled slabe razsvetljave neki novo narejeni jarek; zlomil si je ramo.

Pobalinstvo. Neznani lopovi so v ribnjožupnika Kocha v Sv. Marjeti pri Patergasse okroglo 300 forel nibili.

Vboga deca! Kočarica Johana Schneebeger v Strunu šla je na polje po krmo in posujovala 1 letnega sinčeka samega doma. Vse otrok je zlezel do škafa vode, padel notri in utonil, predno je mati prišla.

Nesreča. Pri delu v jekleni tovarni v Rovljah dobil je delavec Ignac Dermalz tak opeklino, da je njegovo življenje v veliki nevarnosti.

Po svetu.

Duhovnik požigalec. V vasi Voloski grško-katoliški župnik Mihajl Stroki opazil, da ima žena z nekim kmetom ljubavno razmerje. Župnik je to tako razburil, da je kmetu hišo začgal. Ogrev se je razširil in je polovica vasi pogorela. Župnik se imel vsled tega pred porotniki zagovarjati. A porota so blagoslovljenega požigalca s 5 proti 7 glasov krvide oprostili.

Na profesorja streljal je v St. Pöltenu Rudolf Hlawatsch. Ustrelil je dvakrat iz revolverja na ga ni zadel. Tudi na šolskega sluga je fant streljal, da bi ga ranil. Potem pa je sam sebe ustrelil. Dečku se je baje zmešalo.

Velikanski gozdni požar se je zgodil Uhusovoj na Ruskem. Prebijalstvo cele vrste vasi je naložilo zbežati. Vbogi ljudje niso mogli ničesar kot življenje rešiti. V veliki nevarnosti so tudi tamnošnji milijon vredni rudniki. V plamenih je našlo umor oseb svojo smrt.

50.000 oseb utonilo! Listi prinašajo greame o grozoviti nevihti na južnem Kitajskem. Da je tam taifun (grozni vihar), ki je celo mesta in nevihi vasi uničil. Več kot 100.000 družin je na berpalici. Po viharju je nastala povodenje, v kateri je bilo okroglo 50.000 oseb utonilo.

Napadeni klošter. Od nekega duhovnika hujskana množica v mestu Tore del Greco v Italiji napadla je tamnošnji sunski klošter. Množica je izvračala klošterje že razbita, ko so prišli orožniki in jognalci. Voditelja napadcev, nekega duhovnika, so prišli. O vzroku napada še ni jasnih poročil.

Loterijske številke.

Gradec, dne 14. sept.: 30, 1, 8, 12, 21.
Trst, dne 21. septembra: 21, 70, 27, 60, 21.

Namesto „lebertrana.“

Koliko otrok se sili, da pijejo „lebertran“, grotov mislijo starci dobro, a otroci jim bodejo hudečini, ako smoje jemati Scottovo emulzijo namesto „trana“. Kajti v tem preparatu se duh in okus na ne opazuje; malim dopade smetenata ta mesačica večidel tako dobro, da pričnejo pri pogledu na steklenico skakati in vriskati. Uspeh Scottove emulzije je — kator to izkušnja uči — mnogokrat presezenljiv, tako da slabotni otroci toviroše njih starosti in telesenakor v duševnem oziru mnogokrat prekosi. A vedno le pristna Scottova emulzija, nikdar ne ponaredita. Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobri v vseh apotele. Proti vposiljavi 50 h v znakom na SCOTT & BOWNE, z o. z. Dunaj VII, pri delu na listi se zgodi enkratno poslati pošiljatev poizkušnje po apotele.

Graški jesenski sejem. Le par dni se nas ločijo od pričetja graškega sejma, ki bode vsekar, a vremeni bo dopusti, vredni našlednjih teh sejmov. Razven raznih znanj zabav na sejsemku „praterju“, kakor n. pr. dirji urod (Texas-Tex), Senegalska četa, velikanska morska riba, Pariz gledišče bolha, krásne želenice, razstava zverin, teatri itd. zmanjšalo bude tudi novo malo gledišče, katerega oder je mala pisalna mizica, na kateri plešejo eno ped dolge nežne figure. Zanimivo je, da so figure v skriti dvoranu resnične in se jih v vložimi zrcali eno ped velike gledaličem predstaviti. Najzanimivejša pa bode vsekar krasni sejemi s kmetijskimi stroji.

Ure postanejo eješči! Vkljub splošni draginji je svedoma firma ur Max Böhnel, Dunaj, IV., Margaretenstraße 27/II, glasom ravnokar izišlega cenika cene reducirajo, in so dobri v fabričnih cencih, jako cene solidne ure. Vsakdo bo zahteval glavni cenici o urah, zlatega in srebrnega blaga in vseke kupne obveznosti franko in zastonj dopolnila. Poslana dognica na zgorajšnjo tvrdko zadostuje.

Zanimivi je novi glavni cenici s 4000 podobami priznanih svetovnih firme c. in kr. dvorni založnik Hans Koontz, razpoložljivalna hiša v Mostu (Brux) Štev. 1598 (Češko), kajti ta obremenjava.

710

Grozno

visoke cene se plačujejo pogosto za moška in ženska sukna, česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroča sukna, kakov tudi vse **plateno blago** izključno le iz šlezijskega tvorničkega trga. Zahtevajte toraj, da se vam brezplačno dopošuje moja **jesenska in zimsko zbirko vzorcev**. Trgujte sami s prvorstnim blagom.

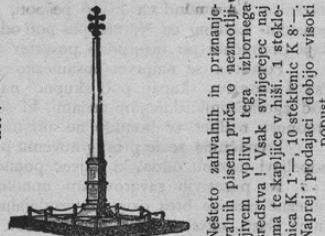
Razpošiljalnica sukna

FRANC ŠMID

Jägerndorf Nr. 210, avstr. Slezija.

Bolane svinje

Veliko izgubo! Stojitec prima še živ te dan, dokler, ako nobena nježa živil ne obli. Nagnjeneje srednje proti preprečenju, in zdravju, so vsem svinskim luganom že več kot 50 let priznane Obelič-svinjske kapljice, »Sussan«.

Pazite na varstveno znakmo „Obelisk“ in ime „Sussan“ ter zavrnite druge preparate kot ničvredno posnemanje odločno nazaj. Se dobi v največih apotekah. Pošta razposiljava vsake po upustu.

Apoteki „zum Obelisk“ 745

VIKTOR HAUSER v Celovcu, Kardinalplatz. Ptuj: apoteka Behrbalk in apoteka pri zamorcu H. Molitor.

POZOR!

Zagorjanško belo apno, Portland- in Roman-cement, traverze, šlisen-železo za obkovanje vozov, štedilnik (šparherd); deli šparherda za prizidanje, kotli, vltvi in bakroni, stavbno obkovanje, vse vrste barv, Tomazeva žlindra, kovaški koks, vse druge vrste železnega blaga, najceneje pri.

Alois Matschek, Maribor, Triesterstrasse 25, poleg bolnišnice. 841

Vedno tudi velika zaloga najcenejših leseni dřil, lat stafelnov itd.

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogo: Otročjih igrac, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za kupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadiilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, skledo, flaše, glazbe in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelok že od 20 vin naprej. Posebno lepe reči pa za **80 do K 120**.

Najcenejše stenske, budilne in žepne ure dobite pri:

R. Almoslechner, Celje, Spitalgasse, nasproti hotela „Stadt Wien“

ustanovljeno 1. 1865.

Stenske ure od 3 K naprej; srebrna žepna ura skupno s pravo srebrno verižico od 12 K naprej; niklasta budilnica z nizkimi zvonci 3 K; vse zlato in srebrno blago po najnižih cenah. Vse zlatnine in srebrnine so pregledane od c. kr. urada za punciranje na Dunaju. Vsa popravila ur in zlatnine se najsolidnejše in najbolje pod 2 letno garancijo izvršuje.

Izmenjava in nakup starega zlata ter srebra.

Neprijetne lasi

v obrazu, na rokah, odpravi tekom 5 minut

dra. A. RIX odstranjevalec las, gar. neskončljiv, zanesljivi uspeh, ena doza za K 4 — zadostuje. Pošte strog diskretno.

Kos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Bergasse 17/II.

Izdajatelj in odgovorni predstnik: Karl Lichten

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovite, splošno preiskušene svetovne marke

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili:

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kernfett) s velepasteurizirano smetano in ima vsled tega najvišjo redilno vrednost ter je v resnicu zdrav.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši narutni produkt.

„UNIKUM“ je za **50⁰** cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSGHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrcio varovana in je to na vsakem zavju razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanimi zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar

pečete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“-MARGARINO

Se dobi povsod.

Poizkušnja gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in putra, DUNAJ XIV.

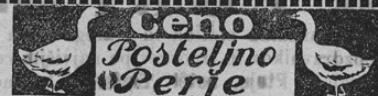
Lasna voda Eau Végétal

se od autoritet po posebnih receptih po dr. Adler & Co., Dunaj III., izdeluje; najboljše priporočeno kot idealno sredstvo za preprečenje izpadanja las in odpravo glavnih sup.

Pristno le z varstveno znamko!

Edina razprodaja za Ptuj:

Josef Körner, frizer
v Ptiju. 633

in davne

1 kilo sivih, šlisanih K 2—, boljših 2—, napol belih prima 2—, K 2—, belih K 4—, prima kot davnih mehkih K 6—, vele-prima K 7—, 8— in 9—. Davne sive K 6—, 7—, bele prima K 10—, prsi davne K 12—, od 5 kil naprej franko.

Gotove napolnjene postelje

iz tesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega inleta (nankinga), 1 tuhen, ca 180 cm dolga, 120 cm široka, skupaj z 2 blazinami za glavo, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjeno z novim, sivim, flavmaslom in trajnim perjem za postelj K 16—, napol davne K 20—, dansko perje K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne blazine za glavo K 3—, 3—, 5—, 6—. Tuhe 200: 140 cm velike K 18—, 18—, 18—, 20—. Blazine za glavo 90: 70 cm velike K 4—, 5—, 5—, 5—. Spodnje tuhne iz najboljšega grada 180: 116 cm velike K 18—, 18—, 15— pošte od 10 K naprej franko po povzetju ali naprej-plačilu 659.

Max Berger, Deschenitz in 150(Böhmerwald). Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena, ali se vrne denar. Bo-

gato ilustrirani cenik vsega posteljnega blaga zastonji

Priznano solidna starla firma orodja **Franz Sodia**
fabrika pušk v BOROVLIJAH na Koroškem
razposila na zahtevo svoj cenik vsakemu zastonji in franko.
Vi dobite tu iz prve roke izborne ročne izdelke. Največja gotovost strela, brez konkurence, najnižje cene. Pošiljatev na vpogled radovoljno brez kupne obveznosti.

Lastni uspeh s strelenjem s kroglio: avstrijsko zvezino mojsterstvo in razna društvena mojsterstva. 709

Pozor posestnik, za stavbo hiš!

Zagorsko lepo apno, Portland- in Romancement, traverze in stare „Eisenbahnšine“, opeka za streho in vse železne potrebščine se knipi po fabriški ceni in najcenejše samo pri

Hans Andraschitz tovarniška zaloga železa, cementa in apna v Mariboru,

Schmidplatz Nr. 4.

Previdnost!!

maččedne emajle, emajle in ogledala, dres in voda

„Staje petek, nas Narod strijo, 3 kror leta rasko 4 leto, za cel Ameri za dru računi rom in nine. čati na Štev. s Uredništvo Ptuj, sl Št.

Pri vsaki hiši je treba ugalic. Kupujte, in zahtevajte po vseh trgovinah „Stajevce užigalice“. Glama zal. firma brata Slavitsch v Ptaju.

Radium

svetilna budilnica

20 cm visoka, ciferberi in zalcni prirojeni z radijem in bubečno substanco, svet v tem tako da se cas lahko natoliko igro.

Cena enega kosa: K 12— Z dvojnim zvonci: K 12— S štirimi zvonci: K 12— Radijum-godbeni budilnici: K 12—

3 leta pismene garancije. — Pošiljatev po povzetju.

3 leta pismene garancije. Pošiljatev po povzetju.

Max Böhnle,
DUNAJ, IV., Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik s 5000 podobami zastonji in fraha

Razglas.

Na kuvarske šoli v

Deutsches Mädelheim v Ptiju

se odda nekaj prostih mest za revne kmetke hčerke, ki se hočejo kuhati naučiti. Dekle dobijo vso oskrbo in stanovanje; v svojem preostem času pa se jih porabi v službi za domačino gospodinjstvo. Prošnje je vložiti čimbretje pri mestnem uradu v Ptaju.

J. Ornig l. l.
župan.

Ogenj!!

I tez za je magat ci tur kajti muha rona. " benec more kanu likega litika zlasti